

**GERONTOLOGIJOS IR REABILITACIJOS CENTRO SOCIALINĖS GLOBOS
ATITIKTIES SOCIALINĖS GLOBOS NORMOMS VERTINIMO
IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS**

2015 m. lapkričio 12 d.

Komisija, sudaryta vadovaujantis 2015 m. spalio 28 d. Gerontologijos ir rehabilitacijos centro (toliau – GRC) direktoriaus įsakymu Nr. V-35, įvertino GRC socialinės globos atitiktį socialinės globos normoms ir pateikė išvadas. Komisija vadovavosi Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. A1-46 „Dėl socialinės globos normų aprašo patvirtinimo“.

Vertinama socialinės globos normų sritis	Vertinama socialinės globos norma	GRC veiklos apibūdinimas pagal socialinės globos normos turinį ir charakteristiką	Atitiktis normoms: taip/ne/iš dalies
I. Paslaugų paskyrimas, planavimas, asmens apgyvendinimas	1. Senyvo amžiaus asmeniui ir suaugusiam asmeniui su negalia ar jo globėjui, rūpintojui, kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams užtikrinama galimybė susipažinti su socialinės globos įstaigomis.	Darbuotojai priima ir konsultuoja suinteresuotus asmenis, teikia pageidaujama informaciją apie apsigyvenimą ir paslaugas telefonu, elektroniniu paštu. Fiksuojami pageidaujančiųjų apsigyventi duomenys. Įstaigos internetiniame tinklalapyje yra pateikta reikiama informacija apie įstaigos veiklą, paslaugas, priėmimo tvarką. GRC įvairiomis kitomis formomis vykdo informacijos sklaidą apie teikiamas paslaugas – patentuotas įstaigos logotipas, atspausdinti lankstinukai, gyventojai ir darbuotojai gauna kalendorius su įstaigos atributika.	Taip
	2. Užtikrinamas asmens socialinės globos tikslingumas, paremtas išsamiau ir visapusišku asmens poreikių vertinimu.	GRC teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos Neįgaliųjų reikalų departamento siuntimu bei privačiai įstaigos ir asmens (globėjo, rūpintojo) tarpusavio susitarimu. Trumpalaikės socialinės globos paslaugos teikiamos savivaldybės sprendimu bei privačiai įstaigos ir asmens (globėjo, rūpintojo) tarpusavio susitarimu. GRC socialiniai darbuotojai užtikrina asmens socialinės globos poreikio vertinimą, kuriame dalyvauja specialistų komanda ir asmuo, ir (ar) jo artimieji, globėjas (rūpintojas). Socialinės globos poreikis nuolat peržiūrimas ir vertinamas, apie tai yra žymos asmens byloje.	Taip
	3. Asmeniui ar jo globėjui, rūpintojui yra garantuojamas sutarties, atitinkančios asmens geriausius teisėtus	Kiekvienas asmuo ar jo globėjas (rūpintojas) atvykimo dieną pasirašo socialinės globos paslaugų teikimo sutartį, kurioje numatytos teikiamos paslaugos, šalių teisės ir pareigos, sutarties vykdymo ypatumai ir kt. Taip pat asmuo ar jo	Taip

	interesus, pasirašymas.	globėjas (rūpintojas) iki sutarties pasirašymo pasirašytinai supažindinamas su vidaus tvarkos taisyklėmis ir gaisrinės saugos reikalavimų atmintine. Sutartis ir visi jos priedai bei žymos apie vykdymą yra asmens byloje. Savivaldybės sprendimu atvykstančių asmenų sutartis įstaiga prieš asmeniui atvykstant gauna jau paruoštas ir pasirašytas.	
	4. Asmeniui pagal įvertintus poreikius sudaromas individualus socialinės globos planas (toliau – ISGP)	ISGP yra sudaromas ir vykdomas pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos rekomendacijas. Naujai atvykusiam gyventojui komandinio specialistų pasitarimo metu yra sudaromas adaptacijos planas, ne vėliau kaip per 1-1,5 mėnesio – ISGP. Jį sudarant pagal galimybes užtikrinamas asmens, artimųjų, globėjo (rūpintojo) dalyvavimas. Žymos apie tai užfiksuotos kiekvieno asmens byloje.	Taip
	5. Asmeniui teikiamų paslaugų efektyvumas užtikrinamas periodiškai peržiūrint ir patikslinant ISGP	ISGP kuris yra peržiūrimas ir tikslinamas pasikeitus asmens savarankiškumui, sveikatos būklei, poreikiams ir pan., bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus. Informacija apie ISGP bendradarbiaujant pagal poreikį teikiama asmens artimiesiems, globėjui (rūpintojui).	Taip
II. Asmens gerovės užtikrinimas teikiant socialinę globą	6. Teikiant socialinę globą siekiama užtikrinti asmens geriausią interesą.	GRC organizuoja gyventojams sveikatos priežiūros ir slaugos paslaugas, bendradarbiaujama su Santariškių šeimos medicinos centru ir UAB „InMedica“. Gyventojas gali rinktis asmens sveikatos priežiūros įstaigą ar gydytoją. GRC darbuotojai vadovaujasi nacionaliniais ir vidiniais teisės aktais, reglamentuojančiais medikamentų gavimo, saugojimo ir vartojimo tvarkas. Gyventojai ir jų artimieji tiesiogiai ar ryšio priemonėmis informuojami apie kylančias problemas, susijusias su gyventojų saugumu, sveikatos būklės pasikeitimu. Gyventojai pagal gydytojo rekomendacijas aprūpinami techninės pagalbos priemonėmis, bendradarbiaujama su Vilniaus miesto Socialinės paramos centru. Nelaimingi įvykiai, susiję su gyventojų sveikata ir saugumu, fiksuojami specialiuose žurnaluose, analizuojamos juos sukėlusios priežastys, kuriams prevenciniai veiksmai.	Taip
	7. Mirštančiajam užtikrinama	Su gyventojų ar artimaisiais aptariami veiksmai mirties atveju, laidojimo tvarka.	Taip

	kvalifikuota priežiūra ir dvasinė pagalba	<p>GRC gyventojai gali raštiškai išreikšti savo pageidavimus dėl su jo mirtimi susijusių dalykų tvarkymo. GRC tarpininkauja vykdant šiuos pageidavimus.</p> <p>Siekiant išlaikyti pagarbą ir orumą, mirštantysis GRC gyventojas, esant poreikiui, perkeliamas į atskirą kambarį. Artimiesiems sudaroma galimybė nuolat būti prie mirštančiojo. Asmens byloje ir elektroniniuose gyventojų sąrašuose nuolat atnaujinama informacija apie artimųjų kontaktus.</p> <p>GRC darbuotojai bendradarbiauja su dvasininkais, kurie teikia gyventojams religinius patarnavimus. GRC kiekvieną šeštadienį vyksta Šventos Mišios. Kapelionas lanko gyventojus pagal pageidavimus.</p>	
III. Įvairiapusių asmens poreikių užtikrinimas, asmens įgalinimas	8. Asmeniui sudaroma galimybė gauti socialinę globą, atitinkančią jo poreikius ir savarankiškumo lygį.	<p>Su gyventojais aptariami jų pageidaujamos dienotvarkės ypatumai. Esant gyventojų poreikiui ir GRC galimybei, dienotvarkė keičiama. Viešai skelbiami gyventojų užimtumo grafikai, gyventojai įvairiomis priemonėmis motyvuojami dalyvauti užimtumo grupėse. Žymos apie dalyvavimą fiksuojamos specialiose socialinių darbuotojų pildomose formose. Gyventojų artimieji pagal galimybes įtraukiami į gyventojų savarankiškumo, motyvacijos stiprinimą, su jais nuolat palaikomi ryšiai. GRC yra virtuvės savarankiškam maisto gaminiui, sporto salė, svečių kambarys, savitarnos skalbykla, pakankamos erdvės užimtumui, biblioteka (su knygomis ir atnaujinama spauda), darbo kompiuteriu vieta, relaksacijos kabinetas.</p> <p>GRC darbuotojai bendradarbiauja su gyventojų, jo artimaisiais ir gydytoju dėl techninės pagalbos, protezinių ir ortopedinių priemonių skyrimo bei įsigijimo. Gyventojui pagal poreikius užtikrinamos reikalingos slaugos priemonės.</p> <p>GRC darbuotojai turi reikalingą kvalifikaciją ir nuolat ją tobulina, kiekvienais metais sudaromi ir vykdomi kvalifikacijos kėlimo planai.</p>	Taip
	9. Asmeniui užtikrinama aplinka, pagrįsta abipusiu asmens ir socialinės	GRC administracija ir kiti darbuotojai atsižvelgia į raštiškus ir žodinius gyventojų ir jų lankytojų pastebėjimus dėl paslaugų kokybės, nuolat apie tai teiraujasi.	Taip

	<p>globos įstaigos darbuotojų pasitikėjimu, pagarba ir meile.</p>	<p>Vidutiniškai 2 kartus per metus vykdomos gyventojų paslaugų kokybės vertinimo apklausos, jų rezultatai analizuojami, sudaromi ir vykdomi paslaugų kokybės gerinimo planai.</p> <p>Kiekvieno gyventojų ISGP yra žymos apie „savą asmenį“. Siekiant pagerinti gyventojų aptarnavimą ir užtikrinti kontrolę, darbuotojai oficialiai suskirstyti į multiprofesines komandas, paskirti atsakingi asmenys.</p> <p>GRC nuolat organizuojami personalo ir administracijos susirinkimai, kurių metu aptariami svarbiausi veiklos klausimai, personalas mokomas socialinės globos teikimo ypatumų. Visi susirinkimai protokoluojami.</p>	
	<p>10. Asmeniui padedama užmegzti ir palaikyti socialinius ryšius su šeimos nariais, artimaisiais, giminaičiais, socialinės globos įstaigos gyventojais, bendruomene.</p>	<p>GRC darbuotojai skatina gyventojų ir jų artimųjų motyvaciją nuolat palaikyti ryšius.</p> <p>GRC patvirtinta gyventojų lankymo ir išvykimo iš įstaigos tvarka, sargas – liftininkas registruoja gyventojų ir lankytojų judėjimą. Gyventojas gali pateikti prašymą dėl pageidaujamo ir nepageidaujamo lankytojų lankymosi. Gyventojai ne tik dalyvauja įstaigoje organizuojamose veiklose, bet ir nuolat vyksta už įstaigos ribų (į sveikatos priežiūros įstaigas, renginius mieste, ekskursijas, svečius ir pan.). Pagal pageidavimus gyventojams padedama bendrauti laiškais, internetu, telefonu.</p> <p>Apgyvendinimo komisija svarsto gyventojų prašymus dėl perkėlimo į kitus kambarius, priimdama sprendimus paisyti gyventojų bei jų artimųjų nuomonės ir derina kambarių gyvenančių asmenų interesus.</p> <p>GRC darbuotojai tarpininkauja atstovaujant gyventojų interesus asmens sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų įstaigose, kitose institucijose pagal gyventojų poreikius.</p>	<p>Taip</p>
	<p>11. Asmeniui užtikrinamas maitinimas, atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę ir individualius poreikius.</p>	<p>GRC gyventojai gauna fiziologinius poreikius ir sveikatos būklę atitinkantį maitinimą, atsižvelgiant į individualius asmens poreikius. Gyventojams sudaryta galimybė ir teikiama pagalba renkantis maistą iš meniu. Siekiant išlaikyti gyventojų savarankiškumą, jie įvairiomis priemonėmis motyvuojami valgyti ne</p>	<p>Taip</p>

		kambariuose, o valgyklose. Gyventojams teikiama profesionali, diskretiška personalo pagalba valgant. Maitinimas organizuojamas ir kontroliuojamas vadovaujantis socialinės globos įstaigoms taikomais teisės aktais ir higienos reikalavimais.	
IV. Asmens teisių apsauga	12. Užtikrinamos ir ginamos asmens teisės, neatsižvelgiant į asmens veiksnumą ar sveikatos būklę.	GRC gyvena 9 neveiksnūs asmenys. Visi jie turi teismo paskirtus globėjus (rūpintojus). GRC socialiniai darbuotojai stebi kaip globėjai (rūpintojai) vykdo savo pareigas ir su jais bendradarbiauja. GRC organizuojami reikiamų specialistų vizitai ir konsultacijos dėl gyventojams aktualių turtinių, finansinių, draudimo ir pan. klausimų. Įstaigoje patvirtintas gyventojų pinigų ir materialinių vertybių laikymo ir saugojimo tvarkos aprašas. GRC tarpininkauja gyventojams atliekant pilietines pareigas.	Taip
	13. Asmeniui užtikrinama, kad jo nuomonė, problemos, nusiskundimai bus išklaudyti, išanalizuoti ir į juos bus konstruktyviai reaguojama.	Gyventojų sutartyse ir vidaus tvarkos taisyklėse numatyta, kad jie gali kreiptis į administraciją, personalą, įvairias institucijas už GRC ribų dėl galimų asmens teisės pažeidimų. Visi gyventojų ar jų artimųjų kreipimaisi registruojami GRC administracijoje ir vadovaujantis nustatytu „Prašymų ir skundų nagrinėjimo tvarkos aprašu“ jiems teikiami atsakymai. GRC veiklą vykdo Gyventojų taryba (sudaro 5 gyventojai, 1 darbuotojų ir 1 artimųjų atstovas). Taryba protokoluoja savo veiklą, teikia veiklos ataskaitas, yra periodiškai perrenkama gyventojų susirinkimo metu.	Taip
	14. Asmuo gali būti pašalintas iš socialinės globos įstaigos už socialinės globos įstaigos vidaus tvarkos taisyklių ar teisėtvarkos pažeidimus tik nuodugniai išnagrinėjus įvykdytų pažeidimų priežastis ir neradus kitų efektyvių būdų paveikti asmens neigiamą elgesį.	GRC gyventojas prieš sutarties pasirašymą pasirašytinai yra supažindinamas su vidaus tvarkos taisyklėmis, kuriose numatyti pašalinimo iš įstaigos atvejai. GRC darbuotojai praneša administracijai apie galimus gyventojų vidaus tvarkos taisyklių pažeidimus, nagrinėjami konkretūs atvejai, gyventojams teikiami raštiški įspėjimai, imamasi atitinkamų veiksmų siekiant užkirsti kelią pažeidimų pasikartojimui. Nė vienas GRC gyventojas nebuvo pašalintas iš įstaigos dėl pasikartojančių pažeidimų.	Taip
	15. Asmeniui	Sutartyse su gyventojais ir vidaus tvarkos	Taip

	užtikrinama galimybė išvykti laikinai ar visam laikui.	taisyklėse reglamentuota gyventojų išvykimo tvarka. Gyventojai, pageidaujantys išvykti laikinai ar visam laikui, teikia GRC administracijai raštiškus prašymus. Išvykimo į sveikatos priežiūros įstaigą trukmė neribojama. Socialiniai darbuotojai nuolat domisi laikinai išvykusių ar besigydančių gyventojų gyvenimo sąlygomis, priežiūra. GRC yra 9 neveiksnius gyventojai, tačiau jie svečiuotis nevyksta.	
V. Aplinka ir būstas	16. Asmeniui garantuojama saugi, gerai sutvarkyta ir tinkama socialinės globos teikimo vieta bei aplinka.	GRC yra Vilniaus miesto ribose ir lengvai pasiekama visuomeniniu transportu. Ateiti nuo visuomeninio transporto stotelės užtrunka 10 minučių. GRC gyventojams užtikrintas neįgaliesiems pritaikytas transportas išvykimams į asmens sveikatos priežiūros įstaigas, laisvalaikio praleidimui ir pan. GRC teritorija ir patalpos atitinka galiojančias statybos projektavimo ir higienos normas. Įstaigos patalpose įrengta gaisro aptikimo sistema nuolat tikrinama. Gyventojai pasirašytinai supažindinami su gaisrinės saugos laikymosi instrukcijomis. Gyvenamieji kambariai periodiškai tikrinami dėl atitikimo gaisrinės saugos reikalavimams ir neleistinų daiktų laikymo. Gyventojų skaičius viename GRC pastate neviršija 150 asmenų.	Taip
	17. Asmuo naudojasi kasdieniniam gyvenimui būtinomis patalpomis, kuriose užtikrinamas jo privatumas ir orumas.	Visos GRC patalpos pritaikytos gyvenimui ir būtinoms gyventojų poreikiams tenkinti. Virtuvėlės savarankiško maisto gaminimui yra kiekviename aukšte, tačiau dėl nesavarankiškumo jomis gyventojai naudojami retai, fragmentiškai. GRC turi leidimą – higienos pasą ir socialinės globos teikimo licenciją senyvo amžiaus bei suaugusiems asmenims. Visuose gyvenamosiose ir bendro naudojimo patalpose įrengtas dirbtinis apšvietimas. Gyventojai gyvena po 1-2 kambariuose (yra tik 4 kambariai, kuriuose gyventojai gyvena po 3). Siekiant užtikrinti privatumą, asmens higienos patalpos ir gyvenamieji kambariai turi užraktus. Visuose gyvenamuosiuose kambariuose yra užuolaidos ar roletai, esant poreikiui naudojamos nepermatomos širmos.	Taip

	18. Asmens gyvenamoji aplinka yra kiek galima artimesnė namų aplinkai.	Gyventojų kambariai artimi namų aplinkai, saviti, individualūs. Naujai atvykstantys gyventojai skatinami atsivežti asmeninius daiktus, kurti jaukią aplinką. Kambariuose yra užtikrinami būtiniausi baldai. Gyventojas esant pageidavimui gali užsirakinti savo gyvenamąsias patalpas, spintas, spinteles, jei tai nekelia pavojaus jo ir kitų asmenų saugumui. Visų gyventojų gyvenamuosiuose kambariuose lovos aukštis ir lango vieta sudaro galimybę stebėti aplinką per langą.	Taip
VI. Personalas	19. Socialinę globą teikiančio personalo struktūra yra suformuota atsižvelgiant į asmenų skaičių, jų specialiuosius poreikius ir turimą negalią.	Visi GRC darbuotojai yra pasirašytinai supažindinti su pareigybių aprašymais. GRC personalo struktūra atitinka teisės aktų reikalavimus.	Taip
	20. Socialinės globos įstaigoje dirba kvalifikuota specialistų komanda, turinti tinkamas asmenines savybes dirbti su senyvo amžiaus asmenimis ar suaugusiais asmenimis su negalia.	GRC direktoriaus tinkamumas eiti pareigas vertinamas teisės aktų nustatyta tvarka, jis turi aukštąjį išsilavinimą ir vadybos, psichologijos, gerontologijos, slaugos organizavimo, socialinio darbo žinių. GRC personalas turi teisės aktuose nustatytą reikiamą profesinį išsilavinimą, išklauses mokymus, įgijęs licencijas, atestacijos pažymėjimus. GRC patvirtinta savanoriškos veiklos atlikimo tvarka. Savanorių teikiamas paslaugas kontroliuoja socialiniai darbuotojai ir kiti atsakingi specialistai. GRC darbuotojai įvairiomis formomis bendradarbiauja komandose ir su institucijomis, specialistais už įstaigos ribų. Visi darbuotojai, pasirašydami pareigybines instrukcijas, supažindinami su konfidencialumo reikalavimu. GRC personalui sudarytos teisės aktų reikalavimuose numatytos sveikos ir saugios darbo sąlygos.	Taip
	21. Socialinės globos įstaiga turi visus reikalingus ir teisės aktuose nustatytus dokumentus.	GRC turi visus socialinės globos normų 21.1 punkte numatytus dokumentus. Gyventojų ir darbuotojų asmens bylose kaupiama informacija yra konfidenciali ir saugoma atsakingų darbuotojų.	Taip
	22. Socialinės globos įstaigoje palaikoma ir skatinama personalo nuolatinio	Įstaigoje sudaryti ir vykdomi darbuotojų kvalifikacijos kėlimo planai. Personalas periodiškai, teisės aktų nustatyta tvarka supažindinamas su	Taip

	tobulėjimo bei kokybės siekimo aplinka.	darbuotojų saugos ir sveikatos darbe reikalavimais, aprūpinamas reikiamomis priemonėmis. Individualiai ir bendrų susirinkimų, pasitarimų metu personalas skatinamas išreikšti savo nuomonę, dalyvauti įstaigos veiklos planavime, valdyme. Visi socialiniai darbuotojai dalyvauja išoriniuose supervizijos mokymuose. GRC patvirtinta ir vykdoma veiklos įšivertinimo tvarka. Paslaugų gavėjų apklausų rezultatai išanalizuojami, aptariami ir imamasi kokybės gerinimo veiksmų. Personalo susirinkimai, komandiniai pasitarimai yra fiksuojami ir protokoluojami.	
	23. Vyrauja geranoriška ir konstruktyvi reakcija į skundus ir pageidavimus, asmuo gali pareikšti savo nuomonę dėl socialinės globos įstaigos veiklos.	GRC gyventojų prašymai, skundai, pasiūlymai yra fiksuojami, teikiami atsakymai pagal direktoriaus patvirtintą tvarką. GRC direktorius bei kiti darbuotojai organizuoja susirinkimus su Gyventojų taryba, atsižvelgia į gyventojų atstovų teikiamus siūlymus ir pastabas. Įstaigos veikla nuolat tobulinama ir atnaujinama vadovaujantis naujausiais teisės aktais ir jų pasikeitimais.	Taip
VII. Valdymas ir administravimas	24. Socialinės globos įstaigos veikla grindžiama skaidrumo, atskaitomybės, informuotumo principais.	Įstaigos tinklalapis parengtas ir reguliariai atnaujinamas. GRC veikla organizuojama vadovaujantis metiniu veiklos planu. GRC bendradarbiauja su gyventojus siunčiančiomis savivaldybėmis.	Taip